

El face așa cum îi poruncesc; ieșim din curte și ajungem la oarecare distanță de casă înainte să-și dea seama careva de dispariția noastră. Nu mă uit în urmă, dar înaintând pe drum îmi aduc aminte de pata întunecată de fum din sala casei mele și de faptul că gloata a intrat în casa mea, a luat ce a vrut și a făcut ce a poftit.

— La palatul Westminster! le spun gărzilor.

Vreau să fiu împreună cu curtea, în spatele zidurilor palatului, păzită de gărzile regale. Londra nu-mi mai pare un loc sigur. Am devenit asemeni reginei: o femeie neliniștită chiar în inima căminului ei.

Cotim și ne trezim absorbiți pe neașteptate de o mulțime de oameni care dansează, râd și aclamă — o mulțime mare și voioasă, ca de Întâi Mai. Cineva pune mâna pe hățurile mele; încleștez mâna pe cravașă, dar fața care se ridică spre mine zâmbește radios.

— Ușurel! îi spun repede soldatului de lângă mine, care dă pinteni calului, cu mâna pe sabie.

— Domnul fie laudat, avem un apărător! spune femeia împărtășindu-mi fericirea ei. E pe drum, Domnul să-l binecuvânteze! Vine și o să ceară să ni se respecte drepturile și vremurile bune o să se întoarcă!

— Ura! strigă jumătate de duzină de oameni care au auzit-o.

Zâmbesc cu aerul că știu ce se petrece și-i spun:

— Ești o femeie de treabă. Trebuie să merg mai departe, dă-mi drumul, trebuie să mă întâlnesc cu soțul meu. Dă-mi drumul!

Cineva râde.

— N-o să ajungeți nicăieri până nu sosește el! Străzile sunt înțesate de lume, ca niște butoaie cu sardele. N-aveți cum să mergeți mai departe sau să ocoliți.

— Dar nu vreți să-l vedeți? Vine pe pod.

— O, haideți! spune altcineva. N-o să mai vedeți așa ceva, e cel mai de seamă lucru care se întâmplă în viața noastră, ba de când e lumea!

Mă uit la cei doi soldați ai mei, însă ei nu reușesc să-și păstreze locul lângă mine. Ne desparte o duzină

de petrecăreți, suntem coplesiti numeric. Îi fac semn unuia și-i strig:

— Mergeți pe drumul vostru! Sunt în siguranță. Știți unde ne întâlnim.

E limpede că n-are rost să încercăm să ne opunem mulțimii; cel mai sigur e să ne alăturăm ei. Unul dintre soldați sare de pe cal și-și face loc cu coatele ca să vină lângă mine.

— Ușurel! spune cineva. Nu ne îmbrânci! A cui livrea porți?

— Lăsați-mă, îi șoptesc soldatului. Ne întâlnim mai târziu. Știți unde. Nu-i provocați!

E calea cea mai sigură, dar văd că-i vine greu să se supună poruncii.

— Aștia cu aere! protestează cineva. Cei ca ei ar trebui doborâți.

— Ești omul regelui? întrebă altcineva. Crezi că vouă vi se cuvine totul și că n-aveți de ce să vă pese de sărăcime?

Omul meu înțelege în sfârșit ce trebuie să facă și strigă voios:

— Eu nu! Eu sunt alături de voi!

Îi fac un semn de încuviințare cu capul și mișcarea mulțimii îl ia de lângă mine aproape imediat. Îmi las iapa să înainteze la pas, în ritmul celorlalți. O femeie își lasă mâna, familiar, pe grumazul iepei. O întreb:

— Și unde mergem?

— La pod, să-l vedem cum trece podul! răspunde ea în culmea încântării. Văd că sunteți doamnă, dar nu vă veți rușina de cei care-l întovărășesc. Are cu el nobilime și cavaleri și lorzi. E omul tuturor, indiferent de rang.

— Și ce va face pentru noi când va veni?

— Nu știți? Unde ați fost?

Clatin din cap, zâmbind.

— Am fost la țară, toate astea sunt o surpriză pentru mine.

— Atunci v-ați întors în capitală în ceasul ei de bucurie. El ne va lua în sfârșit apărarea! Îi va spune regelui că nu putem îndura birurile, că lorzii cei

grași ne vor aduce pe toți la ruină. Îi va porunci regelui s-o ignore pe franțuzoaica stricată de nevastă-sa și să asculte de sfatul bunului duce.

— Bunul duce? întreb. Cui îi spuneți acum „bunul duce“?

— Lui Richard, ducele de York, desigur! El îi va spune regelui să se culce cu nevasta lui de nimic și să ne zămislească un fiu și moștenitor, să cucerească înapoi pământurile noastre din Franța, să-i trimită de lângă el pe netrebnicii care fură averea țării și nu fac altceva decât să strângă avere și să se certe între ei. Îl va face pe regele ăsta la fel de măreț cum a fost regele dinaintea lui și vom fi iarăși fericiți!

— Poate un singur om să facă toate astea?

— A strâns oștire și i-a învins deja pe oamenii regelui! spune ea încântată. L-au ajuns din urmă la Sevenoaks, dar el i-a doborât! El e apărătorul nostru. A învins armata regală și acum ocupă capitala.

Durerea de cap mă izbește ca un ciocan.

— A nimicit armata regelui?

— A făcut-o să vină după el, s-a întors s-o înfrunte și a doborât-o! Jumătate din soldați au fugit, jumătate au trecut de partea lui. E eroul nostru!

— Și cu lorzii care conduceau armata ce s-a întâmplat?

— Au murit! Sunt morți toți!

„Richard!“ îmi spun în sinea mea. De bună seamă că noi doi n-am ajuns atât de departe și n-am riscat atât de mult pentru ca Richard să fie prins într-o ambuscadă de stârpitura de conducător a unei bande de coate-goale răsculați și să fie ucis lângă Sevenoaks, nu? De bună seamă că aș ști dacă ar fi rănit sau mort, nu? De bună seamă că aș fi auzit-o pe Melusina cântând sau aș fi simțit sferele însele dănțuind a jale între ele ca să-l jelească, nu? De bună seamă că bărbatul pe care l-am iubit toată viața mea de femeie în toată firea, cu o pasiune care nici măcar nu știam că e posibilă, nu poate fi mort într-un șanț din Kent fără ca eu să știu, nu?

— Sunteți bolnavă, conia? întrebă femeia. V-ați făcut albă ca rufele pe care le spal.

— Cine conducea armata regală?

Întreb, deși știu că el a fost acela. Pe cine să trimită, dacă nu pe Richard? Cine are mai multă experiență, cine e mai demn de încredere? Cine e mai credincios și mai onorabil decât soțul meu? Pe cine să alegă, dacă nu pe prea iubitul meu?

— A, pe asta n-o știu, răspunde voioasă femeia. Știu doar că e mort, precis. Vă e rău?

— Nu, nu.

Buzele mi-au amorțit, nu pot rosti decât acel singur cuvânt.

— Nu. Nu.

Străbatem împreună, înghesuite, străzile strâmte. Acum nu mai pot pleca; chiar dacă aș reuși să scot iapa din mulțime, nu cred că aș fi în stare să călăresc. Sunt sleită de frică, incapabilă să iau hățurile în mâini chiar dacă gloata m-ar lăsa. Ajungem în sfârșit la Bridgegate; mulțimea se îngroașă și se îmbrânțește. Pe iapa mea începe s-o neliniștească înghesuiala, își întoarce urechile în toate părțile și se foiește; dar suntem atât de strâns înconjurate, încât ea nu se poate mișca, iar eu nu pot descăleca. Îl văd pe lordul primar al capitalei urcând dintr-un salt pe o piatră de hotar, cu mâna pe umărul lat al unui soldat din garda orașului ca să-și țină echilibrul, și strigând mulțimii:

— Înțeleg că e voia voastră să intre în capitală căpitanul Mortimer și oamenii lui?

— Da! mugește norodul. Deschideți porțile!

Văd că unul dintre consilierii vârstnici ai orașului protestează și lordul primar face semn să fie luat de acolo fără menajamente. Gărzile deschid larg poarta și privim cu toții dincolo de podul mobil. Pe malul de la sud așteaptă o mică oștire cu stindardele înfășurate. Sub ochii mei, soldații văd deschiderea porții, aud mugetul încurajator al mulțimii, văd roșul mantiei primarului și-și desfășoară flamurile, se încolonează și pornesc într-un marș vioi. Oamenii aruncă flori de la caturile superioare ale clădirilor, fluturând steaguri și aclamând: e procesiunea unui erou. Podul mobil e coborât în fața oștirii, zăngănind

în coborâre cu un sunet precum al țimbalelor ce sună pentru un cuceritor. Căpitanul din fruntea armatei se întoarce și, cu o sabie mare, retează frânghiile podului, ca să nu mai poată fi ridicat niciodată împotriva lui. În jurul meu, toți strigă urări de bun venit, femeile trimit bezele în aer și țipă. Căpitanul mărsăluiește în fruntea oștirii sale cu coiful sub braț, cu pintenii de aur scânteind la cizme, cu o frumoasă mantie de catifea albastru închis unduind pe umeri, ținând întinsă în față o sabie mare, de parcă ar conduce un rege care intră în regatul lui.

Nu-mi dau seama dacă e sabia lui Richard, nu știu dacă omul acela poartă pintenii câștigați cu multă trudă ai soțului meu. Închid ochii, simțind răceala nădușelii sub bonetă. E cu putință să fi murit fără ca eu să știu? Când voi ajunge la palat mă va alina oare regina însăși, voi fi o nouă văduvă de la curte, ca Alice de la Pole?

Lordul primar pășește înainte cu cheile capitalei pe o pernă stacojie, își pleacă fruntea în fața cuceritorului și i le oferă. Pe poarta orașului se revarsă de pretutindeni mulțimi de bărbați care se alătură soldaților din spatele căpitanului, fiind primiți de oștirea acestuia cu palme prietenești peste umăr; se încolonează în șiruri aproximative și mărsăluiesc pe lângă noi, făcând cu mâna fetelor și zâmbind larg la auzul ovațiilor, ca o armată eliberatoare sosită după îndelungă așteptare.

Norodul îl urmează. Jur că dacă ajunge la Westminster în fruntea unei astfel de mulțimi, se poate așeza pe tronul de marmură al regelui – omul acesta are capitala în mână. El se îndreaptă însă spre strada Candlewick, unde se ridică, mândră, piatra Londrei, marcând inima capitalei. Lovește piatra cu sabia și mulțimea răcnește de fericire la auzul sunetului răsunător.

— Acum, Mortimer e stăpânul acestui oraș! strigă el.

Stă lângă piatră, ținând într-o mână scutul și în cealaltă sabia ridicată deasupra capului, în timp ce oamenii îl aclamă.

— La masă! declară el.

Îl însoțesc toți la clădirea primăriei, unde lordul primar va așterne masa de cină pentru el și ofițerii lui. Cum mulțimea îl urmează, dornică să capete resturile de carne de vită și pâine, mă las să alunec din șa, iau hățurile și conduc cu grijă iapa afară din înghesuială, sperând să mă pot furișa pe neobservate.

Mă strecor pe un drum lateral, iar de acolo, pe o alee mai mică. Aproape că m-am rătăcit, dar urc pe o treaptă, încalec la loc cu chiu, cu vai și pornesc spre est, lăsând panta străzii să mă ducă spre fluviu. Îmi aduc aminte că pe vremea când, copilă fiind, eram în drum spre Anglia, m-am rătăcit în pădure și Richard m-a găsit. Nu pot să cred că nu va veni iarăși să mă caute. Nu pare posibil să-l fi atins pentru ultima oară, să-l fi sărutat pentru ultima oară; nu reușesc să-mi aduc aminte care au fost ultimele cuvinte pe care i le-am spus. Cel puțin ne-am despărțit cu iubire, asta știu. Nu-mi amintesc cuvintele pe care le-am rostit, nici cum arătam, însă știu că ne-am despărțit cu duioșie, pentru că așa ne-am despărțit întotdeauna. Obişnuiam să ne sărutăm de noapte bună, ne sărutam la micul dejun. S-a purtat mereu iubitor cu mine, chiar și atunci când n-ar fi trebuit să se gândească la mine altfel decât la stăpâna lui. Chiar și când l-am păcălit ca să zămislim primul nostru copil și am insistat să ne cununăm în taină. Mi-a fost iubit și soț timp de paisprezece ani, iar acum mă tem că l-am pierdut.

Îmi las iapa de capul ei, să-și găsească drumul prin labirintul de străduțe murdare. Știe foarte bine unde sunt grajdurile de la Westminster, iar mie nu-mi pasă de nimic. Când mă gândesc la Richard mort într-un șanț din Kent, îmi vine să mă lungesc în șanț și să mor și eu. Duc mâna la pânțe și mă gândesc la pruncul care nu-și va cunoaște niciodată tatăl. Cum e cu putință să nu-i arăt lui Richard noul lui născut?

Începe să se întunece când ajungem la una din numeroasele porți lăturalnice ale vastului palat.